

כללי השיח בין החוקר המיוחד לבין התובע המטפל בתיק – הנחיית המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פליליים)

סיכום

1. כידוע, אדם עם מוגבלות שכלית נעל פי ההגדרה בסעיף 1 לחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), תשס"ו-2005 (להלן: "**חוק הליכי חקירה והעדה**"), בין אם הוא חשוד, עד או מתלונן, ייחקר ככלל על ידי חוקר מיוחד (חוקר שמינה שר הרווחה והוא בהכשרתו פסיכולוג/ עובד סוציאלי/ קרימינולוג קליני/ בעל הכשרה בתחום החינוך המיוחד שעבר הכשרה לצורך מילוי תפקידו – ר' סעיף 6 לחוק הליכי חקירה והעדה).
- חקירת אדם עם מוגבלות שכלית תתועד ככל הניתן, ע"י רשויות החקירה, בתייעוד חזותי (סעי' 10 לחוק הליכי חקירה והעדה) ובתום החקירה על החוקר המיוחד לכתוב חוות דעת שבה יתאר בין היתר את מהלך החקירה ואת קשיי התקשורת עם הנחקר. החוקר המיוחד רשאי להוסיף לחוות הדעת המלצות בדבר אמצעי העדה רצויים (סעי' 7 לחוק הליכי חקירה והעדה).
- ככל שיוגש כתב אישום והתיק ינוהל, החוקר המיוחד צפוי להעיד בעניינים שבמומחיותו ויכולים להיות מקרים בהם ימונה החוקר המיוחד ל"יועץ" (סעי' 22(9) לחוק הליכי חקירה והעדה).
- לצד זאת יש להדגיש כי בשונה מחקירות ילדים, **החוקר המיוחד אינו מעריך מהימנות**.
2. התקשורת בין התובע המטפל בתיק לבין החוקר המיוחד היא לעתים הכרחית ואסור לוותר עליה. במידת האפשר, רצוי שהשיח ייעשה באמצעות משטרת ישראל, בדרך של פניה בכתב, בדומה להשלמות חקירה שמתבקשות מגופים אחרים – כגון, המכון לרפואה משפטית. עם זאת, לעתים תידרשנה לתובע הבהרות המצריכות קיום שיח ישיר עם החוקר המיוחד, ובמקרים כאלה על התובע לתעד את עיקרי השיח.
3. ככלל, לא ייערך שיח בין תובע לחוקר מיוחד **לפני הגשת כתב אישום**, אלא במקרה בו הדבר הכרחי לצורך קבלת החלטה בנוגע לתיק החקירה, ולא ניתן לקיימו באופן אפקטיבי באמצעות פניות בכתב ובאמצעות משטרת ישראל. במצבים אלה, יש להשתדל לקיים את השיח עם החוקר המיוחד בצמצום, תוך תיעוד הדברים על-ידי התובע.
4. **לאחר הגשת כתב האישום**, יפעל הפרקליט על פי הכללים המקובלים (ר' לעניין זה הנחיית פרקליט המדינה 7.13 "ראיון עד", בשינויים המחוייבים), בהינתן העובדה שהחוקר המיוחד הינו עד, ועל התובע לתעד את השיחה.
5. יובהר כי כל האמור לעיל חל בין אם הפניה היא מצד התובע אל החוקר המיוחד ובין אם הפניה היא מצד החוקר המיוחד אל התובע.

1.2.23

תאריך

הישיבה

